

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 21Csp/132/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316210715
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Sivák
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2018:8316210715.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom Mgr. Petrom Sivákom v právnej veci žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, zast. Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., so sídlom Martinčekova 13, 821 01 Bratislava, proti žalovanému S. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom J.. Č. XXX/XX, X., o zaplatenie sumy 977,20 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 977,20 eur, zmluvné úroky vo výške 202,82 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 977,20 eur od 25.10.2013 do zaplatenia, v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobu vo zvyšnej časti z a m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu proti žalovanému, o výške ktorých súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Právny predchodca žalobcu sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 14.11.2016 domáhal voči žalovanému zaplatenia istiny vo výške 977,20 eur, dlžného úroku v sume 1117,65 eur, zmluvného úroku vo výške 25,50 % ročne zo sumy 977,20 eur od 08.11.2016 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 977,20 eur od 08.11.2016 do zaplatenia, poplatkov vo výške 55,58 eur a náhrady trov konania.

Podanie žaloby odôvodil tým, že dňa 12.11.2012 uzatvoril so žalovaným ako dlžníkom Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX a jej neoddeliteľnou súčasťou boli Všeobecné obchodné podmienky a Obchodné podmienky pre úver. Na jej základe poskytol žalovanému peňažné prostriedky podľa zmluvy vo výške 1000 eur. Žalovaný sa zaviazal vrátiť poskytnuté prostriedky v splátkach s lehotou splatnosti splátok dohodnutou v zmluve. Žalovaný do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru splatil svoj záväzok iba čiastočne. Nakoľko sa žalovaný dostal do omeškania, žalobcovi vznikol nárok požadovať predčasné splatenie úveru vrátane príslušenstva. Toto právo si žalobca uplatnil. Žalovaný ani napriek zaslanej výzve nezaplatil dlžnú pohľadávku. V zmysle zmluvy žalovanému vznikla povinnosť za poskytnutý úver zaplatiť úroky vo výške 25,50 % ročne. V zmysle obchodných podmienok, v prípade ak sa úver stal predčasne splatným, žalobca je ďalej oprávnený úročiť nesplatenú istinu úveru úrokom dojednaným v zmluve. V konaní si žalobca uplatňuje aj voči žalovanému aj príslušné zákonné úroky z omeškania. V zmysle obchodných podmienok, vznikla žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi aj príslušenstvo pohľadávky, a to vrátane poplatkov spojených s upomienkami voči žalovanému v zmysle Sadzobníka a taktiež vrátane nákladov vynaložených na úhradu poisťného. Takto určená výška poplatkov predstavuje sumu 55,58 eur. Žalovaný k dnešnému dňu svoj dlh voči žalobcovi nevyrovnal.

2. Uznesením sp. zn. 21Csp/132/2016 zo dňa 05.06.2017 súd pripustil zmenu strany sporu na strane žalobcu tak, že z konania vystúpila spoločnosť Poštová banka, a.s., a na jej miesto ako žalobca vstúpila spoločnosť BENCONT COLLECTION, a.s..

3. S poukazom na ust. § 177 ods. 2 Civilného sporového poriadku, súd vo veci rozhodol na základe predložených listinných dôkazov bez nariadenia ústneho pojednávania. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli zverejnené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu od 04.07.2018 do 24.07.2018.

4. Súd sa oboznámil so žalobou a jej prílohami a to Zmluvou o úvere, obchodnými podmienkami žalobcu pre úver, sadzobníkom poplatkov žalobcu, všeobecnými obchodnými podmienkami, výzvou žalobcu zo dňa 24.10.2013, výpisom z účtu žalovaného, predpisom splátok, písomnými vyjadreniami žalobcu, a zistil nasledovný skutkový stav veci:

5. Právny predchodca žalobcu ako banka a žalovaný ako dlžník dňa 12.11.2012 uzatvorili Zmluvu o úvere - dostupná pôžička, č. XXXXXXXXXXXX. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 1000,- eur. Výška úrokovej sadzby bola 25,50 % ročne. Žalovaný sa úver zaviazal splatiť v 36 mesačných splátkach vo výške 43,62,- eur. Splatnosť prvej splátky bola dňa 12.12.2012 a poslednej dňa 12.11.2015. Výška RPMN bola 28,70 %, priemerná RPMN bola 45,60 %. Celková výška nákladov bol uvedená v sume 423,37 eur. Celkovú čiastku úveru predstavoval súčet výšky úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom.

6. Podľa Sadzobníka poplatkov žalobcu platného od 01.01.2013 pri spotrebnom úvere, výška poplatku za 1. upomienku je 9,96 eur, za 2. upomienku je 24,90 eur, výška poplatku za výzvu na splatenie celého úveru s prísl. je 3,32 eur.

7. Výzvou na splatenie dlžnej sumy zo dňa 24.10.2013 žalobca žalovaného vyzval na zaplatenie sumy 1235,60 eur a to z dôvodu, že ku dňu 24.10.2013 vyhlásil pohľadávku voči žalovanému za splatnú v celom rozsahu. Dlžná suma pozostávala z istiny 977,20 eur, úroku 202,82 eur a poplatkov za upomienky 50,34 eur a poistnom 5,24 eur.

8. Podľa § 261 ods. 3, písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

Podľa § 504 Obchodného zákonníka, dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

Podľa § 506 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

9. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

10. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru,

podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa § 11 ods.1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,
- b) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

11. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

12. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods.1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka je dvojnásobok úrokovej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného záväzku.

Ako vyplýva z § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

13. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o úvere, pričom táto zmluva je zároveň zmluvou spotrebiteľskou. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

14. Zmluva uzavretá medzi stranami sporu je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

15. Aj napriek tomu, že v danej právnej veci bola uzatvorená úverová zmluva, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, ako už súd uviedol vyššie, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a v zmysle príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom

obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku pre spotrebiteľa výhodnejšia.

16. Súd na základe vykonaného dokazovania tak mal za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou, na základe ktorej žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 1000,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splátiť v 36 splátkach vo výške 43,62,- eur mesačne, od 12.12.2012 do 12.11.2015. Súčasťou splátky bol úrok, poplatky a poistné, pričom priamo v zmluve presné rozčlenenie splátky na jednotlivé položky nie je uvedené. Medzi stranami sporu bola aj dohodnutá výška úroku z úveru a to vo výške 25,50 % ročne. Výška RPMN bola v zmluve uvedená 28,70 % a celkové náklady v súvislosti s úverom boli uvedené vo výške 423,37 eur. Z dôvodu neplnenia si povinností zo strany žalovaného a to nesplácania dohodnutých mesačných splátok, žalobca vyhlásil ku dňu 24.10.2013 predčasnú splatnosť úveru.

17. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba žalobcu na zaplatenie sumy 977,20 eur s príslušenstvom je dôvodná iba čiastočne. Je nesporné, že strany uzavreli zmluvu o úvere a zároveň žalovanému na základe jeho žiadosti bol poskytnutý úver vo výške 1000 eur, ide o druh spotrebiteľského úveru a preto právny vzťah medzi stranami je potrebné posudzovať nielen podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka ale zároveň aj podľa zákona č. 129/2010 Z.z. a preto je potrebné uvedenú zmluvu posudzovať podľa týchto predpisov a zároveň posúdiť jednotlivé nároky žalobcu, či sú v súlade s týmito právnymi predpismi ako aj súdnou praxou. Pokiaľ ide o náležitosti zmluvy, tak táto je v súlade s právnymi predpismi, pričom je nesporné, že žalovanému bol podľa zmluvy poskytnutý spotrebiteľský úver a žalovaný nedodrжал podmienky zmluvy a tento úver prestal riadne splácať, čím zo strany žalobcu došlo dňom 24.10.2013 k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. Taktiež je nesporné, že dlh žalovaného predstavoval k uvedenému dátumu sumu 977,20 eur na istine a sumu 202,82 eur na úrokoch a 50,34 eur na poplatkoch, 5,24 eur na poistnom, avšak žalobca požadoval aj zaplatenie úrokov vo výške 1117,65 eur, ktoré boli účtované ku dňu 08.11.2016. Okrem toho žiadal priznať riadny úrok vo výške 25,50 % ročne z istiny 977,20 eur od 09.11.2016 do zaplatenia. Podľa názoru súdu uvedený postup je v rozpore s terajšou súdnou praxou, keď dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania v zmysle § 369 ObZ. Uvedený názor bol prezentovaný už v uznesení NSSR sp.zn. 4Obo/143/1998 a na tento poukázal aj Ústavný súd SR vo svojom uznesení sp.zn. IV.ÚS476/2012 zo dňa 18.09.2012 s tým, že takýto záver je logický, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Pokiaľ teda žalobca pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, čiže k jeho zosplateniu, tak potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie už úrokov z úveru. Tento výklad považoval aj ústavný súd za ústavne akceptovateľný. Súd taktiež poukazuje analogicky na ustanovenie § 16 ods. 1,2 a 5 zákona č. 129/2010Z.z., podľa ktorého v prípade predčasného splatenia spotrebiteľského úveru má veriteľ nárok na úrok a náklady len za časové obdobie do splatenia úveru, pričom v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru ide o úkon, ktorým sa prakticky zastavuje pre dlžníka možnosť ďalej uhrádzať úver po splátkach a mal by ho zaplatiť v hotovosti s tým, že pre veriteľa nastupuje možnosť domáhať sa úrokov z omeškania a teda pokiaľ by mal dlžník platiť ďalej úroky ako aj úroky z omeškania, tak by dochádzalo k jeho dvojnásobnému zaťaženiu a spôsobovalo byť to značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi zmluvnými stranami. Z aktuálnejších rozhodnutí sa touto problematikou zaoberá najmä Krajský súd Prešov v rozsudku sp.zn. 6Co/190/2014 zo dňa 30.06.2015, podľa ktorého v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatennej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. Z uvedeného dôvodu súd žalobu v časti zmluvných úrokov po vyhlásení mimoriadnej splatnosti zamietol.

18. Súd žalobu zamietol aj v časti poplatkov za upomienky vo výške 55,58 eur z uvedených dôvodov. Spotrebiteľské zmluvy sú uzatvárané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Navyše podmienky často ani nie sú individuálne dojednané v zmluve, ale v osobitných zmluvných dojednaniach, ktoré sú predtlačené a ktorých obsah spotrebiteľ ovplyvniť vôbec nemohol. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Súd má teda za to, že právny predchodca žalobcu ako dodávateľ so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, ak poplatky sú súčasťou formulárových všeobecných zmluvných dojednaní, resp. Cenníka. Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Aj v tomto konkrétnom prípade žalovaný nemal možnosť podstatným spôsobom obsah predmetných dojednaní ovplyvniť. Súd má za to, žalovaný ako spotrebiteľ si sankcie a poplatky osobitne nevyjednal vzhľadom na ich splynutie s ostatnými štandardnými podmienkami.

19. Zmluvné dojednanie týkajúce sa poplatkov, ak sa toto nachádza v Obchodných podmienkach, resp. cenníku, považuje súd za neprijateľné zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Sankcie účtované dodávateľom spotrebiteľovi nesmú byť obsahom Všeobecných obchodných podmienok alebo rôznych Cenníkov (ktorým spotrebiteľ prikladá zväčša menší význam a zameriava sa iba na cenu toho-ktorého konkrétneho paušálu, o ktorý má záujem a nie aj o ďalšie poplatky) ale z dôvodu transparentnosti majú byť súčasťou zmluvy samotnej. Aj z tohto dôvodu ich „zapracovanie“ medzi poplatky za poskytované služby treba považovať za neprijateľné.

20. Zmluvné podmienky oprávňujúce žalobcu požadovať (a žalovaného v pozícii spotrebiteľa platiť) rôzne poplatky, sú neprijateľnými, keď poplatku nezodpovedá žiadne skutočné reálne protiplnenie dodávateľa a takýto poplatok slúži len dodávateľovi (výhradne jeho záujmom a účtovným účelom). Čo sa týka konkrétne poplatku za upomienku, na tento niet zákonného nároku a nemôže veriteľovi patriť za stavu, ak tento uplatňuje paušálnu náhradu ujmy za omeškanie.

21. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd nepriznal žalobcovi rôzne poplatky s príslušenstvom. Súd má za to, že žalobca nepreukázal individuálne dojednanie týchto poplatkov za upomienky a taktiež žalobca nepreukázal, že by týmto poplatkom zodpovedalo nejaké reálne protiplnenie, preto ich dojednanie spôsobuje hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa a je neprijateľné v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čoho následkom je ich absolútna neplatnosť (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka).

22. Žalovaný je tak na istine úveru povinný zaplatiť ešte sumu 977,20 eur, spolu so zmluvnými úrokmi vyčíslenými ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru vo výške 202,82 eur.

23. Tým, že žalovaný neuhradil dlžnú sumu riadne a včas, dostal sa do omeškania s plnením peňažného dlhu a žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie úroku z omeškania.

Súd preto žalovaného zaviazal aj na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5,25 % ročne z priznanej sumy 977,20 eur, ktorého výška nie je v rozpore so zákonnou úpravou a to odo nasledujúceho po dni vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, t.j. odo dňa 25.10.2013 a vo zvyšnej časti žalobu pokiaľ sa jedná o tento nárok ako nedôvodnú zamietol.

24. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danom prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 977,20 eur s prísl. Súd žalobe v časti istiny vyhovel v celom rozsahu a zamietol žalobu len v nepatrnnej časti o zaplatenie úrokov po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru a poplatkov, preto súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. O výške trov rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.